

AGDER
fylkeskommune

NOTAT

Vurdering av 60 km/t på fv. 439 Brennåsen - Tangvall

Innledning

Notatet omhandler vurdering av fartsgrensen langs fv. 439 mellom Tangvall og Brennåsen.

Ved vurdering av fartsgrenser benytter Agder fylkeskommune kriteriene gitt i N300 Trafikkskilt, kapittel 11 – Fartsgrensekriterier. Disse er utarbeidet av Statens vegvesen Vegdirektoratet og er politisk vedtatt. Skiltmyndigheten skal følge disse kriteriene ved fastsettelse av fartsgrenser på offentlig vei. Formålet er å sikre at trafikantene har en enhetlig forståelse av fartsgrensene nasjonalt. Retningslinjene gjenspeiler aktivitetsnivået langs vegen, og legger særlig vekt på om strekningen ligger innenfor eller utenfor tettbygd strøk.

Generelle prinsipper

De generelle fartsgrensene i Norge er 50 km/t i tettbygd strøk og 80 km/t utenfor tettbygd strøk, jf. vegtrafikkloven § 6. Disse grensene fremgår normalt av vegens omgivelser og skiltes i utgangspunktet ikke. Derimot kan særskilte fartsgrenser – for eksempel 60 km/t – benyttes der lokale forhold tilsier redusert hastighet.

Ny veg

For nye veianlegg gjelder krav til fartsgrenser som fastsatt i N100 Veg- og gateutforming. Når en vei er planlagt og bygget i henhold til en bestemt dimensjoneringsklasse, videreføres tilhørende fartsgrense ved overlevering til driftsorganisasjonen.

Fartsgrense 50 km/t og lavere

50 km/t er generell fartsgrense innenfor tettbygd strøk. I henhold til Fartsgrensekriteriene kan lavere fartsgrenser enn 50 km/t benyttes under visse forutsetninger. I helt spesielle tilfeller, for eksempel ved skoler der mange barn må krysse vegen, kan fartsgrense 50 km/t eller lavere også benyttes utenfor tettbygd strøk.

Fartsgrense 60-80 km/t

Vegstrekninger med blandet funksjon (lokal, regional og nasjonal trafikk) ligger som regel utenfor tettbygd strøk, og benyttes både til adkomst og gjennomfart:

- 60 km/t benyttes hovedsakelig på veier med mange kryss, høy fotgjenger- og sykkelaktivitet og tett randbebyggelse.
- 70 km/t benyttes i hovedsak på veier med høy ulykkesrisiko.
- 80 km/t er generell grense på veier utenfor tettbygd strøk, der ingen særskilt fartsgrense er fastsatt.

For disse fartsgrensene forutsettes det at trafikantene tilpasser hastigheten etter

vegens geometri og forhold, jf. aktsomhetskravet i vegtrafikkloven § 3. I tillegg kan 60 og 70 km/t benyttes etter spesifikke kriterier og forutsetninger i N300 kapittel 11.

Bakgrunn

Fv. 439 var tidligere en europavei, men ble omklassifisert til lokal hovedvei etter utbygging av ny E39. Veien er fortsatt en viktig forbindelse mellom Tangvall og Brennåsen, og fungerer som omkjøringsvei ved stenging av E39. I henhold til dagens vegnormal N100 klassifiseres fv. 439 som H2-vei og har i dag generell fartsgrense på 80 km/t. Vegens kurvatur og utforming legger til rette for kjøring etter fartsgrensen.

Trafikktall fra 2024 viser en gjennomsnittlig årsdøgntrafikk (ÅDT) på 12 000 kjøretøy mellom Tangvall og Monankrysset, og 10 300 videre mot Brennåsen. Vegstrekningen har 2–4 kjørefelt og gjennomgående midtrekkverk, med unntak av delen mellom rundkjøringene ved Monankrysset. Det finnes fire rundkjøringer langs strekningen, knyttet til adkomst til Tangvall, Monankrysset, ny E39 og fv. 4234 Rosselandsvegen. Øvrige kryss er planskilte. Gående og syklende er forbudt på strekningen gjennom skilting. Området anses å ligge utenfor tettbygd strøk.

Vurdering

Delen av fv. 439 mellom Tangvall og Brennåsen forserer et område som betegnes som utenfor tettbygd strøk. Strekningen er ca. 5 km og innehar totalt 4 rundkjøringer. Ut over dette er øvrige kryss planskilt og det er skiltet med forbud for gående og syklende. På bakgrunn av dette foreligger det ikke hjemmelsgrunnlag for å redusere fartsgrensen fra 80 km/t til 60 km/t som følge av at aktivtetsnivået etter *Fartsgrensekriteriene* er for lavt. Nedsettelse til 60 km/t vil trolig ikke bli overholdt og respektert av trafikantene som følge av vegens utforming.

Statens vegvesen er skiltmyndighet for fylkesveger, jf. skiltforskriften § 26. Vurderingen er drøftet med Statens vegvesen, som slutter seg til konklusjonen.

Vegforvaltningen i Agder fylkeskommune har vært i kontakt med Vegdirektoratet for å drøfte muligheten for å søke fravik for lavere fartsgrense. Tilbakemeldingen var at det ikke foreligger et konkret krav i *Fartsgrensekriteriene* som det kan søkes fravik fra, og det vil derfor ikke være anledning til å søke om dette.

AGDER
fylkeskommune

Agder fylkeskommune

**Postboks 788, Stoa
NO-4809 Arendal**

***Besøksadresse Kristiansand:*
Tordenskjolds gate 25**

Org.nr.: 921 707 134

Bank: 3207.28.74993

***Besøksadresse Arendal:*
Ragnvald Blakstads vei 1**

www.agderfk.no

